

Diarienummer: DO 2025/2437
Handling: 2025.27573

u.remissvar@regeringskansliet.se
u.s.remissvar@regeringskansliet.se
dnr U2025/00797

Yttrande över Ett nationellt mobilförbud i de obligatoriska skolorna och fritidshemmet (Ds 2025:9)

Diskrimineringsombudsmannens (DO:s) yttrande är avgränsat till de frågor som aktualiseras av DO:s uppdrag att verka för ett samhälle fritt från diskriminering och i övrigt verka för lika rättigheter och möjligheter oavsett diskrimineringsgrund.

Utredningen föreslår att genom en ändring i 5 kap. 4 d § skollagen (2010:800) göra det obligatoriskt för skolor och fritidshem att samla in elevers mobiltelefoner under skoldagen. Förslaget beskrivs som ett led i det främjande och förebyggande arbetet för att stärka tryggheten och studieron i skolan.

DO har svårt att ta ställning till förslaget, eftersom det är osäkert om ett nationellt mobilförbud kan bidra till att lösa problem rörande bristande trygghet och studiero. Utredningen påtalar själva att införandet av ett förbud i största möjliga utsträckning bör vila på såväl vetenskaplig grund som beprövad erfarenhet, men konstaterar att det, trots ett omfattande kunskapsunderlag, saknas tydlig evidens för positiva effekter av ett mobilförbud. Dessutom är det, genom den lagreglering som infördes i den aktuella paragrafen hösten 2022, redan möjligt för skolor att samla in elevers mobiler – något som majoriteten av skolorna i dagsläget också gör. DO anser att det hade varit lämpligt att utvärdera effekterna av den förra lagändringen innan en ny lagändring införs. DO noterar med anledning av detta att Skolverket på regeringens uppdrag¹ för närvarande undersöker användning av digitala enheter i skolan och i fritidshemmet, där

¹ Uppdrag att undersöka användning av digitala enheter i skolan och fritidshemmet (U2024/01728)

myndigheten bland annat ska följa upp hur bestämmelsen i 5 kap. 4 a § skollagen² tillämpas i de obligatoriska skolformerna och fritidshemmet.

Som DO tidigare påtalat är det viktigt att undantag från ett mobilförbud, oavsett hur det regleras, kan beviljas bland annat för elever med vissa funktionsnedsättningar som kan behöva använda sin mobil i skolan.³

Beslut i detta ärende har fattats av enhetschefen Cecilia Narby efter föredragning av utredaren Emma Wilén.

Cecilia Narby

² I denna paragraf (5 kap. 4 a §) fastslås att mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning bara får användas på lärares instruktioner, om de utgör extra anpassningar eller särskilt stöd, eller om det finns särskilda skäl.

³ Se till exempel DO:s remissvar över promemorian Nationell plan för trygghet och studiero (Ds 2021:13)